

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Proces Ontplofbare Oorlogsresten (OO) RWS Kustlijnzorg

Deze informatie is opgesteld als nadere uitwerking van de geaccepteerde afwijking van het algemeen Kader OO van RWS. De vertegenwoordigers van ISZW hebben ingestemd met de tot nu toe gevolgde werkwijze om de bouwprocesbepalingen uit het Arbobesluit te vertalen naar het "Proces Ontplofbare Oorlogsresten (OO) RWS Kustlijnzorg".

Beherende instantie:	RWS Kustlijnzorg
Versie:	2.0
Status:	Definitief
Datum:	20 september 2018

Inhoudsopgave:

1	Inleiding	3
1.1	Potentiële doelen	3
1.2	Risico	3
1.3	Taken RWS algemeen	3
2	Wet en Regelgeving	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Wet Veiligheidsregio's / Gemeentewet / Wetgeving Noordzee	4
2.3	Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet)	4
3	Proces OO algemeen	7
3.1	Indicatieonderzoek OO (processtap 1)	7
3.2	Analyseonderzoek OO (processtap 2)	8
3.3	Contra-indicatie onderzoek (processtap 3)	8
3.4	Opstellen informatiepakket OO (processtap 4)	8
3.5	Goedkeuring beheersmaatregelen (processtap 5)	9
3.6	De uitvoering/controle (processtap 6)	9
3.7	Verwerken projectinformatie (processtap 7)	10
4	Bijlagen	11
	Bijlage 1 – Processchema OO	12
	Bijlage 2 – Protocol onverwacht aantreffen OO	13

1 Inleiding

1.1 Potentiële doelen

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de complete vervoersstructuur aangemerkt als potentieel doelwit door zowel de Duitse bezetter als de geallieerde strijdkrachten. De hoofdwegen, hoofdvaarwegen en hoofdwatersystemen et cetera werden daarom vaak gericht, maar ook als gelegenheidsdoel aangevallen. Ook de Noordzee was het toneel van diverse gevechten, mijnenvelden, beschietingen en bombardementen op zeeschepen, onderzeeërs et cetera. Vele raketten, vliegtuigbommen en andere Ontplobbare Oorlogsresten (OO) hebben door hun vernietigende werking schade aangericht. Veel overgebleven en achtergelaten OO zijn tijdens en na de oorlog gedumpt in bestaande watergangen, kraters, loopgraven et cetera. Ook zijn OO door onbekende redenen niet tot uitwerking gekomen en als blindganger (weigeraar) in de (water)bodem terecht gekomen. Deze OO kunnen een risico vormen bij projecten waarbij (water)bodemroering plaatsvindt.

1.2 Risico

De kans op een ongecontroleerde uitwerking van een OO is statistisch gezien klein, maar het effect kan enorm zijn. Buiten het toebrengen van (ernstig) lichamelijk letsel aan meerdere personen, het aanrichten van schade aan het milieu en/of materiële belangen, kan het ook de maatschappij (tijdelijk) ontwrichten. Daarnaast kan de aanwezigheid van één of meerdere OO een bedreiging vormen voor het milieu door de aanwezigheid van chemische stoffen in het OO (b.v. springstof, pyrotechnische mengsels enz.).

1.3 Taken RWS algemeen

Rijkswaterstaat (RWS) is het uitvoerende agentschap van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) in Nederland. De organisatie beheert en ontwikkelt in opdracht van het ministerie de hoofdwegen, hoofdvaarwegen en hoofdwatersystemen. De dienst heeft als hoofdtaken om te werken aan de vlotte en veilige doorstroming van het verkeer ("droge waterstaat"), het onderhoud en de verbetering van het systeem van vaarwegen ("natte waterstaat") en de bescherming tegen overstromingen.

Bij het uitvoeren van deze taken wordt RWS regelmatig geconfronteerd met het (mogelijke) risico van achtergebleven OO uit de Tweede Wereldoorlog binnen onderhouds- en/of nieuwbouwprojecten.

2 Wet en Regelgeving

2.1 Algemeen

Veiligheid is primair een verantwoordelijkheid van de Centrale overheid. Deze verantwoordelijkheid is door middel van het opstellen van wetgeving gedelegeerd. De centrale overheid heeft de verantwoordelijkheid voor de openbare veiligheid binnen gemeenten gedelegeerd naar het bevoegd gezag Openbare Orde en Veiligheid (BG-OOV). Het is een verplichting voor deze instanties om informatie te verstrekken aan derden over risico's binnen de fysieke leefomgeving/projectlocatie. Hiervoor zijn/worden (regionale/projectlocatiespecifieke) risicokaarten opgesteld. De risicokaarten worden onder andere gebruikt door de overheid voor een betere risicocommunicatie, voorbereiding op mogelijke calamiteiten en een goede ruimtelijke inpassing. De veiligheid met betrekking tot Arbeidsomstandigheden (Arbowet) is gedelegeerd naar Opdrachtgevers en Opdrachtnemers.

Een explosie van een OO kan materiële schade en/of lichamelijk letsel veroorzaken tot op kilometers afstand van de plaats waar de uitwerking plaatsvindt. Hiermee is de link gelegd naar zowel de openbare- als de Arboveiligheid.

2.2 Wet Veiligheidsregio's / Gemeentewet / Wetgeving Noordzee

Sinds 11 februari 2010 is in Nederland de Wet Veiligheidsregio's van kracht, waarin de rampenbestrijding en crisisbeheersing is opgenomen. Het beleid van de Veiligheidsregio's op het gebied van achtergebleven OO is niet altijd uitgewerkt in een regionaal Risicoprofiel. In dergelijke situaties wordt de organisatie, voorbereiding en uitvoering van OO risicobeheersing toegekend aan het College van B&W van de betreffende gemeente. De uitvoering baseert zich op de gemeentewet, die aangeeft dat de risico's met betrekking tot de openbare veiligheid een verantwoordelijkheid is voor het BG-OOV. In deze de burgemeester van de gemeente(n) waarbinnen het projectgebied gelegen is.

Binnen de territoriale zee gelden automatisch alle Nederlandse wetten. Het Ministerie van I&W is BG-OOV voor het uitoefenen van rechtsmacht. Vanaf één kilometer uit de kust tot aan de kustlijn (laagwaterlijn) hebben ook de provincies en gemeenten bestuurlijke bevoegdheden. Buiten de Nederlandse territoriale zee (de 12-mijlszone) zijn in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) alleen de wetten van toepassing die voor die zone door de wetgever van kracht zijn verklaard. Dat zijn bijvoorbeeld de Waterwet, de Mijnbouwwet en de Ontgrondingenwet.

2.3 Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet)

Als Opdrachtgever van infrastructurele- en onderhoudswerkzaamheden betreffende het onderhoud en de verbetering van het systeem van vaarwegen ("natte waterstaat") en de bescherming tegen overstromingen liggen de taken en verantwoordelijkheden van RWS verankerd binnen de Arbowet/Arbobesluit/Arboregeling.

De Arbowet

De Arbowet vormt de basis van de Arbowetgeving. Hierin staan de algemene bepalingen die gelden voor alle plekken waar arbeid wordt verricht. De Arbowet is een kaderwet. Dat betekent dat er geen concrete regels in staan. Die zijn verder uitgewerkt in het Arbobesluit en de Arboregeling.

Het Arbobesluit

Het Arbobesluit is een uitwerking van de Arbowet. Hierin staan de regels waar zowel Opdrachtgever, werkgever als werknemer zich aan moet houden om arbeidsrisico's tegen te gaan. Met betrekking tot de (mogelijke) aanwezigheid van OO zijn de volgende artikelen van belang:

Artikel 2.26 Algemene uitgangspunten inzake veiligheid en gezondheid bij het ontwerpen van een bouwwerk;

In artikel 2.26. van het Arbobesluit is een algemeen punt inzake veiligheid en gezondheid bij het ontwerpen van een bouwwerk opgenomen. *De Opdrachtgever* is verplicht in de ontwerpfase zich ervan te vergewissen dat de betrokken werkgevers en zelfstandigen in staat zijn de verplichtingen voor de arbeidsomstandigheden die gelden in de uitvoeringsfase na te komen.

Artikel 2.28 Veiligheid- en gezondheidsplan;

In artikel 2.28. Arbobesluit is aangegeven dat er, *onder verantwoordelijkheid van de Opdrachtgever*, een Veiligheids- en gezondheidsplan moet worden opgesteld en waaraan deze minimaal moet voldoen. Onderstaand zijn deze vertaald naar het risico met betrekking tot (mogelijk) aanwezige OO:

1. De Opdrachtgever zorgt ervoor dat ten aanzien van bouwwerken die voor de veiligheid en gezondheid van werknemers bijzondere gevaren met zich meebrengen of een bouwwerk ten aanzien waarvan een melding verplicht is, een veiligheids- en gezondheidsplan wordt opgesteld.
2. Afhankelijk van de voortgang in het bouwproces, worden in het veiligheids- en gezondheidsplan ten minste vermeld en opgenomen:
 - a) een beschrijving van het tot stand te brengen bouwwerk, een overzicht van de betrokken ondernemingen op de bouwplaats, de naam van de coördinator voor de ontwerp- en uitvoeringsfase;
 - b) een inventarisatie en evaluatie van de specifieke gevaren voor het betreffende bouwwerk, waaronder de eventuele aanwezigheid van Ontplobbare Oorlogsresten (OO) en specifieke risico's die het gevolg (kunnen) zijn van de uitvoering van de bouwwerkzaamheden.
 - c) de maatregelen die volgen uit de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld onder b;
 - d) de afspraken met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen, bedoeld onder c;
 - e) de wijze waarop toezicht op de maatregelen wordt uitgeoefend;
 - f) de bouwkundige, technische en organisatorische keuzen die in verband met de veiligheid en gezondheid van de werknemers en zelfstandigen worden gemaakt alsmede de onderzoeken en rapporten die de onderbouwing van deze keuzen ondersteunen;
 - g) de wijze waarop voorlichting en instructie aan de werknemers op de bouwplaats wordt gegeven.

Artikel 4.10 Conventionele explosieven;

In art. 4.10 Arbobesluit zijn onder hoofdstuk 4 afdeling 1 §4 de maatregelen bij specifieke omstandigheden uitgewerkt. Hierin staat beschreven wat wordt verstaan onder ontplofbare oorlogsresten en dat het opsporen hiervan is voorbehouden aan gecertificeerde bedrijven.

1. In dit artikel wordt verstaan onder:
 - a) *ontplofbare oorlogsresten*:
elk explosief dat geen geïmproviseerd, nucleair, biologisch of chemisch explosief is;
 - b) *opsporen*:
het detecteren, lokaliseren, laagsgewijs ontgraven, identificeren, tijdelijk veiligstellen van de situatie en overdragen;
 - c) *detecteren*:
het vaststellen van de aanwezigheid van een object dat mogelijk een ontplofbaar oorlogsrestant is op basis van de beoordeling van meetgegevens;

- d) *lokalisieren*:
het driedimensionaal vaststellen van de ligplaats van het gedetecteerde object;
 - e) *identificeren*:
het vaststellen of het gelokaliseerde object een ontplofbaar oorlogsrestant is en het bepalen van de soort, subsoort, wapeningstoestand, kaliber en nationaliteit van het object;
 - f) *tijdelijk veiligstellen van de situatie*:
de activiteiten die volgen op het identificeren en die nodig zijn voor het beheersen van de uitwerkingsrisico's van het conventionele explosief in de relatie tot de omgeving tot het tijdstip van overdragen;
 - g) *overdragen*:
het overdragen van de ontplofbare oorlogsresten aan een van de explosieven opruimingsdiensten van het ministerie van Defensie.
- 2. Arbeid bestaande uit het opsporen van ontplofbare oorlogsresten wordt verricht door een bedrijf dat voor de te verrichten arbeid in het bezit is van een procescertificaat opsporen ontplofbare oorlogsresten dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling.
 - 3. Het certificaat, bedoeld in het tweede lid, of een afschrift daarvan is op de arbeidsplaats aanwezig en wordt desgevraagd getoond aan de toezichthouder

De Arboregeling

De Arboregeling is weer een verdere uitwerking van het Arbobesluit. Het gaat hierbij om concrete voorschriften. Om het maatschappelijk belang van veiligheid en gezondheid van en rondom de arbeid te waarborgen, is door de overheid gekozen voor een wettelijk verplichte certificatieregeling voor de borging van de kwaliteit/veiligheid voor het opsporen van OO. Dit is uitgewerkt in artikel 4.17f van de Arboregeling.

Artikel 4.17f: Afgifte procescertificaat opsporen ontplofbare oorlogsresten

Een procescertificaat opsporen ontplofbare oorlogsresten als bedoeld in artikel 4.10, tweede lid, van het besluit, wordt door de certificerende instelling afgegeven indien de aanvrager voldoet aan de eisen zoals vastgelegd in het Werkveld specifieke certificatieschema voor het systeemcertificaat opsporing ontplofbare oorlogsresten, document WSCS-OOO zoals opgenomen in bijlage XII bij de regeling.

De regelgeving betreffende Arboveiligheid voor het opsporen van OO is opgenomen in bijlage XII (behorend bij artikel 4.17 f) en benoemd als " Werkveld specifiek Certificatieschema voor het systeemcertificaat Opsporen Conventionele Explosieven" (WSCS-OOO).

Voor de vigerende inhoud van de genoemde wet- en regelgeving wordt verwezen naar [www. wetten.nl](http://www.wetten.nl).

3 Proces OO algemeen

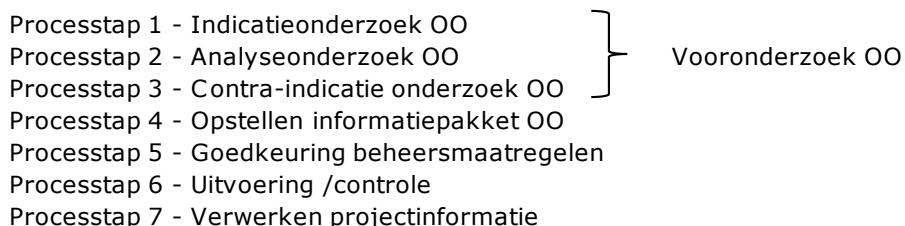
In het kader van het Arbobesluit heeft de Opdrachtgever, samen met de Aannemer, de verplichting de risico's die in de uitvoering van het project kunnen ontstaan te inventariseren en te evalueren (RI&E). Deze RI&E kent een Ontwerpfase en Uitvoeringsfase. De Ontwerpfase kan doorlopen tot na de gunning van het project als er een wijziging plaatsvindt in de plannen waardoor zich mogelijk nieuwe risico's voordoen. Voor de Ontwerpfase en de Uitvoeringsfase wordt één Veiligheid- en Gezondheidsplan (V&G plan) opgesteld zoals genoemd in art. 2.28 van het Arbobesluit.

RWS heeft het Veiligheid en gezondheidsplan opgenomen in het Integraal Veiligheidsplan (IVP) die door de Opdrachtgever wordt gestart en wordt overgedragen aan de aannemer voor verdere uitwerking/aanvulling in de uitvoeringsfase (zie schema in bijlage 1).

De RI&E op OO vindt plaats in drie stappen namelijk,

1. Het Vooronderzoek OO (kans op aantreffen)
2. Opstellen informatiepakket OO (informatie betreffende kans op uitwerking en mogelijk uitwerkingseffect)
3. Vaststellen beheersmaatregelen tijdens de uitvoering (afhankelijk van uitvoeringsmethode en materieel)

Eén van de standaard projectrisico's betreft het risico op de mogelijke aanwezigheid van OO bij (water)bodemroerende werkzaamheden. Om dit risico te kunnen beheersen zijn de volgende zeven processtappen uitgewerkt:

3.1 Indicatieonderzoek OO (processtap 1)

In het indicatieonderzoek wordt bekeken of er binnen het project (water)bodemroerende werkzaamheden worden uitgevoerd en of er aanleiding bestaat voor het uitvoeren van een Analyseonderzoek OO zoals uitgewerkt in processtap 2. In het indicatieonderzoek OO wordt gericht archiefonderzoek uitgevoerd. Hierin wordt onderzocht of er aantoonbaar relevante oorlogsactiviteiten (indicaties) hebben plaatsgevonden op of in de directe nabijheid van de projectlocatie waardoor mogelijk OO achtergebleven kan zijn en hiermee een uitgebreid Analyseonderzoek OO (processtap 2) gerechtvaardigd is.

- Indien in het indicatieonderzoek OO geen aandachtsgebied wordt benoemd, wordt er geen risico verwacht met betrekking tot OO en kunnen de werkzaamheden op reguliere wijze worden uitgevoerd. De beoordeling wordt schriftelijk vastgelegd en wordt toegevoegd aan het V&G plan/IVP. Indien men toch onverwacht met OO in aanraking komt is het van belang dat wordt gehandeld volgens het vastgesteld "protocol onverwacht aantreffen OO" dat door RWS is opgesteld (Zie bijlage 2).
- Indien in het indicatieonderzoek OO een aandachtsgebied wordt benoemd en er worden (water)bodemroerende werkzaamheden uitgevoerd wordt processtap 2 opgestart. Dit houdt in dat er een uitvraag wordt opgesteld voor het uitvoeren van een Vooronderzoek OO conform de eisen die zijn opgenomen in het "Kader OO" van RWS.

3.2 Analyseonderzoek OO (processtap 2)

In het analyseonderzoek OO worden de verzamelde indicaties uit het indicatieonderzoek geanalyseerd. Aan de hand van scenariovorming wordt op basis van het meest voor de hand liggende scenario, gebaseerd op feitenmateriaal, het aandachtgebied afgebakend.

- Indien uit de analyse blijkt dat er geen aantoonbare kans is dat er OO op de projectlocatie kan zijn achtergebleven wordt de conclusie "onverdacht" gehanteerd. Dit betekent niet dat er geen OO aanwezig kan zijn. Indien men toch onverwacht met OO in aanraking komt is het van belang dat wordt gehandeld volgens het vastgesteld "protocol onverwacht aantreffen OO" dat door RWS is opgesteld (Zie bijlage 2).
- Indien uit de analyse blijkt dat er een aantoonbare kans is dat er OO op de projectlocatie kan zijn achtergebleven wordt de conclusie "verdacht" gehanteerd en zowel horizontaal als verticaal afgebakend. De onderstaande details van de mogelijk aanwezige OO worden, voor zover mogelijk, per (deel)gebied vastgesteld en gerapporteerd:
 - Hoofdsoorten OO
 - Subsoort (brisant, rook, brand etc.)
 - Afmetingen OO
 - Verschijningsvorm(en)
 - Vermoedelijk aantal
 - Explosieve inhoud per type OO
 - Ontstekertype(s)
 - Metaalsoort/gehalte

Ten slotte wordt er een OO-bodembelastingkaart opgesteld waarop de verdachte gebieden duidelijk staan weergegeven. Het vooronderzoek OO geeft hiermee aan of er een "aantoonbare" kans bestaat dat men binnen het projectgebied met OO in aanraking kan komen.

3.3 Contra-indicatie onderzoek (processtap 3)

RWS heeft besloten om het vooronderzoek OO uitsluitend te richten op de indicaties die wijzen op de vermoedelijke aanwezigheid van OO en het onderzoek naar contra-indicaties over de periode 1945 – heden aansluitend uit te voeren als processtap 3.

In dat geval wordt (in eerste instantie) geen onderzoek gedaan naar bijvoorbeeld naoorlogse ontwikkelingen in het onderzoeksgebied, die relevante contra-indicaties kunnen opleveren.

Het contra-indicatie onderzoek betreft een onderzoek naar een gebeurtenis/informatie die een aanwijzing vormt dat het verdacht gebied, of een gedeelte daarvan, als onverdacht kan worden aangemerkt (contra-indicatie). Indien er indicaties zijn voor de aanwezigheid van OO dient in het gemeentelijke en provinciaal archief voorts te worden gezocht naar gegevens over relevante naoorlogse ontwikkelingen (contra-indicaties), tenzij andere bronnen hierover reeds voldoende informatie hebben opgeleverd. Indien deze gegevens niet aanwezig zijn, dient dit te worden vermeld in de rapportage.

De processtappen 1 t/m 3 vormen samen het Vooronderzoek OO.

3.4 Opstellen informatiepakket OO (processtap 4)

In een Risicoanalyse OO (RA-OO) wordt bepaald of er sprake is van een risico met betrekking tot OO. Als uit een vooronderzoek OO blijkt dat de projectlocatie als verdacht gebied is aangemerkt, moet een RA-OO worden uitgevoerd voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden. Afhankelijk van de bekende projectinformatie kan een risicoanalyse OO worden opgemaakt.

In de voorbereidingsfase is vaak nog niet bekend welke (water)bodemroerende werkzaamheden zullen worden uitgevoerd en welke werkmethode wordt gehanteerd en welk materieel hierbij wordt ingezet. Daarom is het niet mogelijk een risicoanalyse op te stellen waarbij alle projectrisico's m.b.t. OO tot in detail kunnen worden gedefinieerd. In deze situatie wordt algemene informatie over de mogelijk aan te treffen OO binnen het projectgebied opgesteld.

De onderstaande details van de mogelijk aanwezige OO worden, indien mogelijk, per (deel)gebied vastgesteld en gerapporteerd:

- Wat is de gevoeligheid van de hoofdlading?
- Wat zijn de specifieke risico's van de ontstekingsmiddelen en inleid/overdrachtslading(en)?
- Wat is het effect van tijd en corrosie op de lading, het lichaam en ontstekingsmiddelen?
- Wat is het effect van zeewater op de lading, het lichaam en de ontstekingsmiddelen?
- Wat is het effect van trillingen, bewegingen of het toucheren van een OO?
- Wat zijn de uitwerkingen in geval van een explosie?

Op basis van deze informatie over de mogelijk aanwezige OO die beschikbaar is voor de aannemer als bijlage van het IVP, is het voor de aannemer mogelijk de risico's in de uitvoeringsfase te definiëren. Door de Aannemer wordt een risicoanalyse OO opgesteld als onderdeel van het V&G plan. Er wordt beoordeeld welke invloedsfactoren de voorgenomen werkzaamheden kunnen veroorzaken en of deze invloed kunnen uitoefenen op de aanwezige OO waardoor deze tot uitwerking (kunnen) komen. Afhankelijk van de uitwerkingsverschijnselen wordt bepaald met welke beheersmaatregelen de gedefinieerde risico's kunnen worden voorkomen of beperkt.

3.5 Goedkeuring beheersmaatregelen (processtap 5)

Gelet op de specifieke regelgeving, de mogelijke risico's van OO en de vereiste deskundigheid op dit gebied is het noodzakelijk dat de opdrachtgever bij de beslissingen omtrent de gekozen beheersmaatregelen zich vergewist van de kennis en kunde van de Aannemer en vraagt om een onderbouwing van deze keuzen door middel van onderzoeken of rapporten. De goedkeuring van de beheersmaatregel(en) door RWS wordt vastgelegd in het V&G plan/IVP.

De onderbouwing voor de inschatting van het risico en de te nemen maatregelen moeten worden vastgelegd in het V&G plan/IVP. Het zal derhalve te herleiden moeten zijn hoe de Aannemer tot deze uitspraak is gekomen. Als de beheersmaatregel valt onder het opsporingsproces van OO moet het Werkveld Specifiek Certificatie Schema – Opsporen Conventionele Explosieven (WSCS-OOO) worden gevolgd.

3.6 De uitvoering/controle (processtap 6)

Wanneer bekend is dat werkzaamheden worden uitgevoerd in OO verdacht gebied wordt beoordeeld of de gekozen werkmethode en de gekozen beheersmaatregelen invloed hebben op de openbare orde en veiligheid (OOV). Indien dit het geval is zal er contact worden opgenomen met het bevoegd gezag (OOV) ter plaatse. RWS zal tijdens de uitvoering van de werkzaamheden controles uitvoeren of de beheersmaatregelen met betrekking tot de OO risico's dusdanig worden toegepast dat de geïdentificeerde risico uit de RI&E voorbereidingsfase worden voorkomen/beperkt.

In het IVP wordt aangegeven op welke wijze, in opdracht van de Opdrachtgever, toezicht op de beheersmaatregelen wordt uitgeoefend conform artikel 2.28 van het Arbobesluit.

Werkvoorbereiding opsporing

De werkvoorbereiding van de opsporing omvat de processen, die nodig zijn een veilige, deskundige en juiste uitvoering van het project te kunnen identificeren en plannen. De werkvoorbereiding resulteert in een projectplan OO conform het vigerende WSCS-OOO.

De uitgevoerde werkvoorbereiding door het gecertificeerde Opsporingsbedrijf OO wordt samengevat in een document genaamd "Projectplan Opsporen Conventionele Explosieven" (PP-OOO) en wordt opgesteld voor alle bij de uitvoering van een OO-opsporingsonderzoek betrokken partijen.

Het PP-OOO wordt opgesteld conform de eisen die zijn gesteld binnen de vigerende certificeringseisen voor opsporingsbedrijven (WSCS-OOO). Het PP-OOO moet voor aanvang van de (risicovolle) opsporingswerkzaamheden door de Opdrachtgever en het BG-OOV aantoonbaar zijn goedgekeurd.

De opsporing wordt uitgevoerd conform het goedgekeurde projectplan OO.

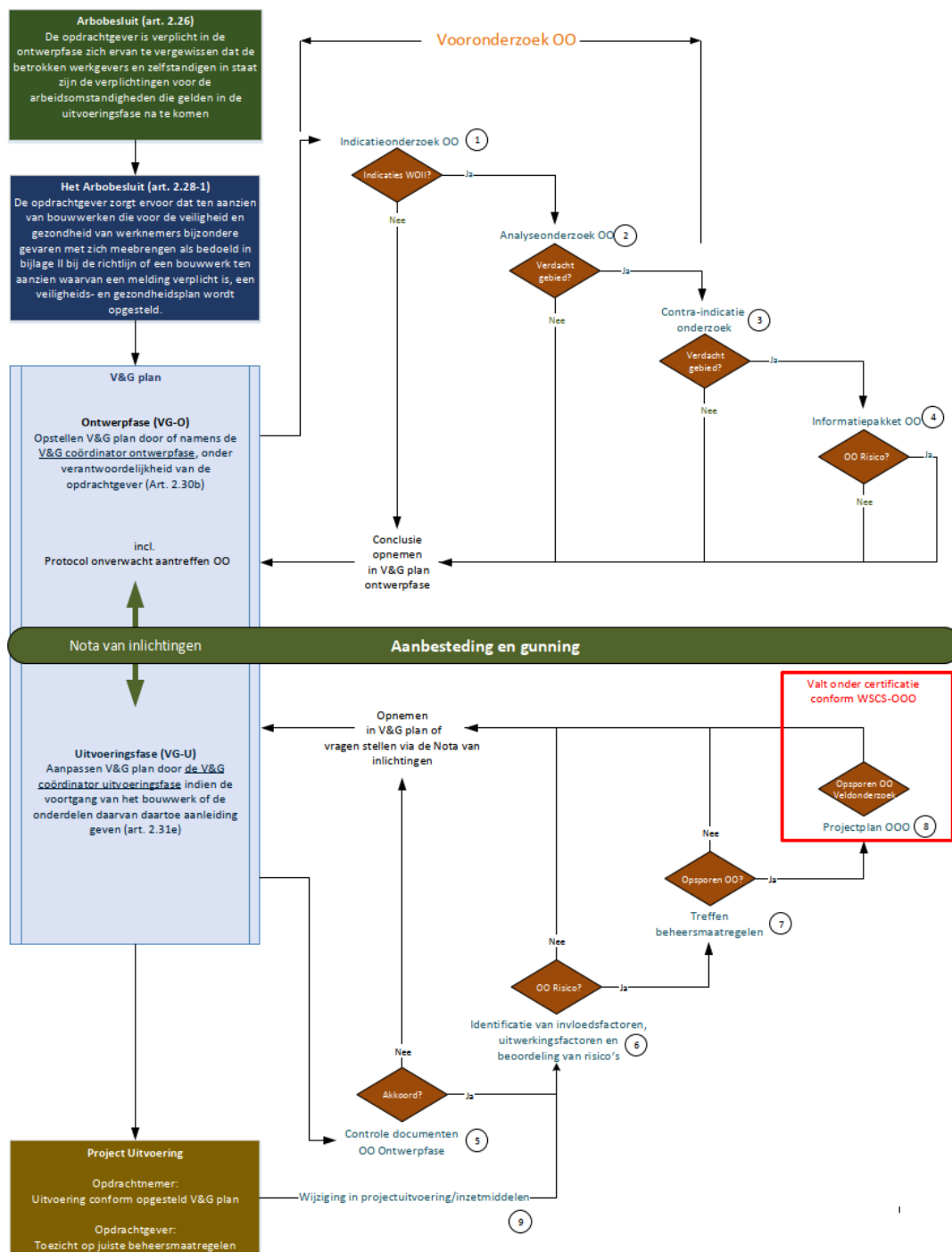
3.7 Verwerken projectinformatie (processtap 7)

De resultaten van de opsporingswerkzaamheden worden samengevat in een schriftelijke rapportage, het proces verbaal van Oplevering (PvvO). Een PvvO wordt opgesteld door of namens de Aannemer na uitvoering van de opsporingsactiviteiten OO en moet voldoen aan de eisen conform de contractstukken.

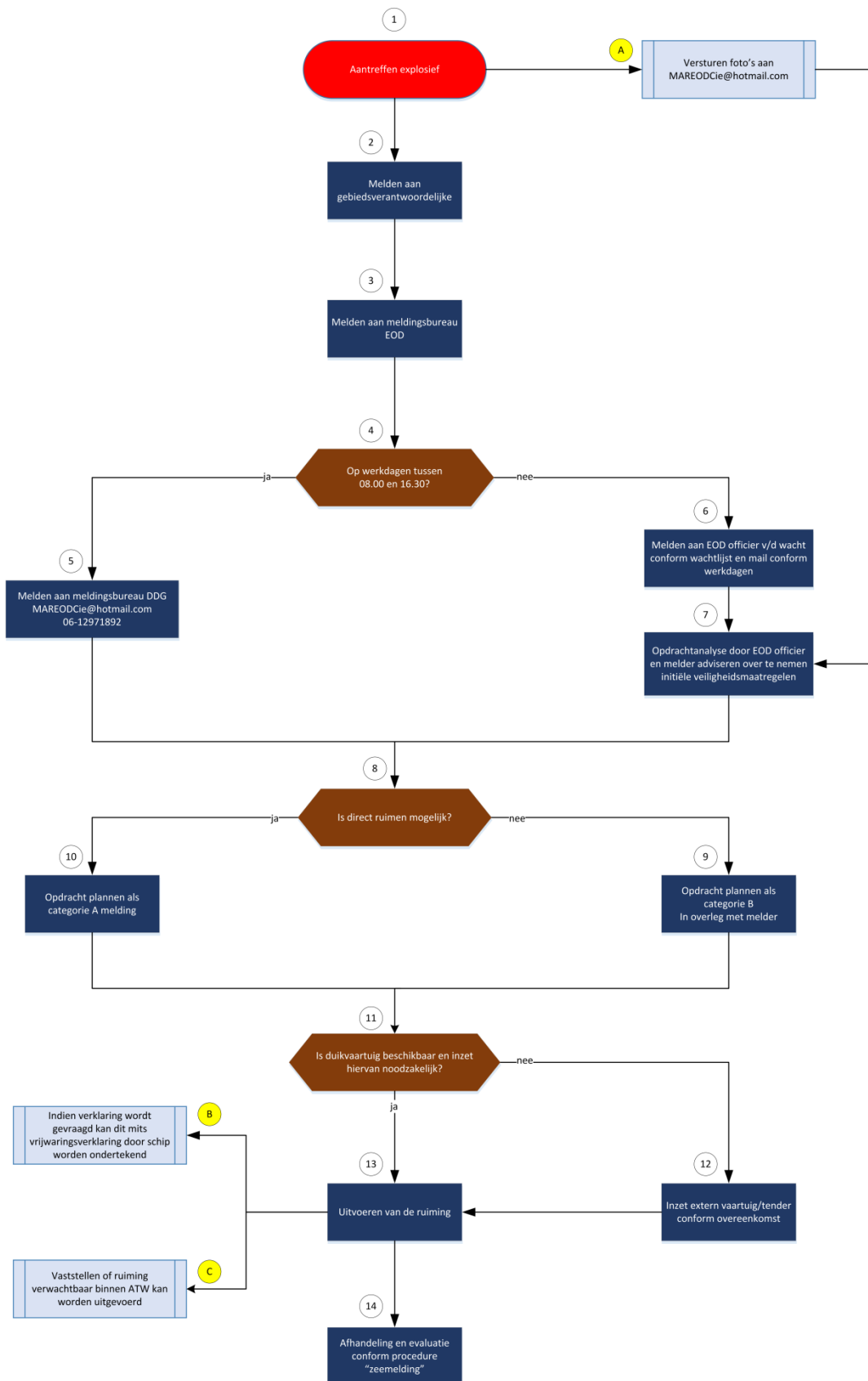
4 Bijlagen

Proces OO conform Wet en Regelgeving

Bijlage 2 – Protocol onverwacht aantreffen OO

Toelichting bij workflow offshore

Indien er een explosief wordt aangetroffen aan boord van een schip betreft dit veelal een zandzuiger of vissersvaartuig. Omdat er bij "zandzuiger meldingen" grote economische belangen spelen is overeengekomen dat de EODD, daar waar mogelijk, de opdracht met een hoge prioriteit afhandelt. Om het incident zo veilig als mogelijk te doen is het van belang om een korte communicatielijn te hebben tussen het schip en de MAREODCie. Deze procedure is er op gericht om deze afhandeling te stroomlijnen

Proces 1

Indien er een explosief wordt aangetroffen aan boord van een zandzuiger bevindt dit zich veelal in de zuigkop en soms in de beun. Na het ophalen van de zuigkop wordt deze geïnspecteerd en daar waar er zich hierin een explosief bevindt worden de werkzaamheden stilgelegd. Als er een "kick off" meeting is geweest dan is het schip op de hoogte van de afhandeling aan EODD zijde en is het E-mail adres van de MAREODCie(@hotmail.com) bekend. De foto's die zijn gemaakt kunnen direct worden toegestuurd.

Proces A

Om een goed initieel beeld te kunnen krijgen van de melding wordt de melder gevraagd foto's te maken van het explosief en de situatie. Er kan dan een inschatting worden gemaakt van de aard van de opdracht en welke mensen en middelen benodigd zijn voor de ruiming. Tevens kan de melder een beter onderbouwd advies worden geven over de gevaren van het explosief en de mogelijke maatregelen die kunnen worden genomen om het risico tot een minimum te kunnen beperken.

Proces 2

Melding wordt door het baggerschip gemeld aan de gebiedsverantwoordelijke. Op de Noordzee is dit veelal het KWC. Bij een andere gebiedsverantwoordelijke kan een TEV van de politie worden ingeschakeld. De melding gaat dan niet via het KWC maar via het meldingsbureau van de EODD.

Proces 3/Beslissing 4

Het meldingsbureau zal van de melding een UO maken en deze doorzetten naar de MAREODCie. Tijdens werkdagen tussen 08.00 en 16.30 is het meldingsbureau bezet en het primaire aanspreekpunt voor explosiefmeldingen. Buiten werktijden is de EOD/duikofficier v/d wacht het primaire aanspreekpunt.

Proces 5

Het meldingsbureau MAREODCie is tijdens werktijden via een mobiele telefoon (0612971892) bereikbaar. Naast de defensiemail is er ook een Hotmail account (MAREODCie@hotmail.com) beschikbaar om ondersteunende informatie (zoals foto's) te delen.

Proces 6

De melding zal, buiten werktijden, initieel vanuit het meldingsbureau aan de EOD/Duikofficier van de wacht worden gedaan. Deze zal contact opnemen met de melder om de informatie te laten bevestigen om een juiste opdrachtanalyse uit te kunnen voeren. De opdrachtanalyse vormt de basis voor de uiteindelijke ruiming.

Proces 7

Na de opdrachtanalyse wordt in overleg met de MAREOD teamleider een hoofdlijnen plan van aanpak opgesteld. In dit PvA is in ieder minimaal vastgesteld:

1. De initiële door de melder te nemen veiligheids- en beschermende maatregelen.
2. De wijze van inzet van het MAREOD team.
 - a. RDV punt.
 - b. Wijze van transport.
 - c. Benodigde ondersteunende middelen
3. De randvoorwaarden waarbinnen de opdracht wordt uitgevoerd.

Beslissing 8/Proces 10

Afhankelijk van de aard, soort en toestand van het explosief en de situatie aan boord van het schip zal de opdracht worden gecategoriseerd. Daar waar het een cat A melding betreft moet een afweging worden gemaakt of direct ruimen ook mogelijk is. Indien b.v. de benodigde ondersteunende middelen zoals een tender of een duikvaartuig niet beschikbaar zijn kan er noodzakelijkerwijs voor gekozen worden om de opdracht planmatig af te handelen. Indien dit het geval is wordt de concrete planning met de melder en het meldingsbureau worden besproken.

Beslissing 11

Afhankelijk van de situatie en het explosief kan er voor worden gekozen om het duikvaartuig van de wacht in te zetten. Een overweging om dit te doen kan b.v. het gewicht van het explosief irt de aan boord van de zandzuiger beschikbare hijsmiddelen zijn. Ook de beschikbaarheid van een tender kan hier een rol spelen. Uitgangspunt is dat er geen concessies tav veiligheid dienen te worden gemaakt.

Proces 12 en B

De inzet van een ondersteunend vaartuig voor transport van mensen, het explosief of de evt. vernietiging dient in overleg met de betr. partijen te worden uitgevoerd. Indien de ruiming niet met de geplande beschikbare middelen kan worden uitgevoerd omdat een tender b.v. een explosief niet aan boord wil nemen dient er door de teamleider, iom de EOD/Duikofficier van de wacht, een alternatief plan te worden opgesteld. Het is van belang om niet onder druk van de omgeving geforceerd een ruiming uit te voeren. Indien er een noodzaak is om het plan aan te passen en daarmee de ruiming uit te stellen is dit een optie die moet worden overwogen. Hierbij dient de situatie tijdelijk te worden veiliggesteld en de betrokken partijen te worden ingelicht over het aangepaste plan. Tijdelijke opslag of, indien mogelijk, demontage en vervoer over land zijn opties die moeten worden overwogen. Het komt voor dat een tender geen explosieven aan boord wil nemen of niet als platform voor de uiteindelijke vernietiging wil dienen zonder dat de teamleider een verklaring tekent dat het explosief veilig vervoerbaar is. Indien dit zich voordoet dient de teamleider de schipper van de tender de in dit document bijgevoegde vrijwaringsverklaring te laten tekenen.

Proces 13 en C

De ruiming dient te worden uitgevoerd binnen de randvoorwaarden die binnen de EODD gelden. Eén van de voorwaarden is dat er binnen de arbeidstijdenwet (ATW) dient te worden gewerkt. Indien de teamleider een overschrijding van de ATW verwacht dient hij, voordat dit het geval is, hiervoor toestemming van de EOD/Duikofficier van de wacht te krijgen.

Proces 14

De afhandeling en evaluatie dient cf. de procedure "Zeemeldingen" te worden uitgevoerd.

EODD/Maritieme EOD Compagnie

Document : D 4
Status : Definitief
Titel : Afhandeling zandzuiger explosiefmeldingen
Steller : MAREODCie Versiedatum : juli 2010
Versie : 1.0